

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **M. P.**
trvale

proti
žalovanému: **Ministerstvo obrany**
se sídlem Vítězné náměstí 1500/5, 160 01 Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2020, č. j. MO 120643/2020-1122,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Podle správních orgánů žalobce neoprávněně vstoupil na území vojenského újezdu, čímž spáchal přestupek. Žalobce namítá, že zaviněné spáchání tohoto přestupku neprokázaly. Dodává, že byl v daném místě legálně. Sbíral tam kletí, což mu umožňuje lesní zákon. Krajský soud proto posuzoval, zda žalobce své námitky vznáší důvodně.

II. Procesní vývoj věci a relevantní skutkové okolnosti

2. Krajský soud rozsudkem ze dne 21. 8. 2019, č. j. 41 A 40/2018-72 („rozsudek krajského soudu“), zrušil původní rozhodnutí žalovaného, který potvrdil rozhodnutí Újezdního úřadu Březina („újezdní úřad“) o vině žalobce z přestupku porušení zákazu nebo omezení

vstupu do objektu důležitého pro obranu státu podle § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky („zákon o zajišťování obrany“). Toho se žalobce měl dopustit dne 16. 8. 2017 v 18:40 tím, že se pohyboval na území vojenského újezdu Březina v lokalitě lesnického oddělení 119, část Kouty – Kluč. Úkolem správních orgánů v novém řízení bylo postavit najisto, zda žalobce opravdu úmyslně porušil zákaz vstupu do objektu důležitého pro obranu státu. Krajský soud nedospěl k závěru, že by se žalobce přestupku vůbec nedopustil. Správním orgánům pouze vytýkal, že listinné důkazy ve spise k nepostačovaly k uznání žalobcovy viny. Krajský soud správním orgánům uložil, aby vyslechl konkrétní svědky. Měly se také zaměřit na otázku rozporuplnosti značení v dotčené části lesa.

3. Újezdní úřad nařídil na 27. 11. 2019 ústní jednání. Podle žalobce jde jen o pomstu újezdního úřadu za petiční akci, kterou vedl proti zákazu vstupu do lesů ve vojenském újezdu Březina. S manželkou legálně sbírali klestí v prostoru, kde se od 1. 1. 2016 dalo volně pohybovat bez omezení. Značení hranic újezdu bylo nesrozumitelné a rozporuplné. Pro účely přestupkového řízení žádal, aby újezdní úřad zjistil, kolik osob dostalo pokutu za vstup do vojenského újezdu Březina, a kolik jich nedostalo povolení ke vstupu, resp. v kolika věcech újezdní úřad řízení o povolení odložil. Dodával, že území vymezené pro volný vstup občané původně považovali za nedostatečné, proto vznikla petice. Neexistoval režim omezující dobu a místo zákazu vstupu. Žalobce uznal, že se účastnil jednání se zástupci žalovaného k otázce režimu dočasně zpřístupněných ploch a vstupu do újezdu. Byl během nich aktivním diskutérem. Vysvětlil také, že petici nakonec nepodal, protože se s petičním výborem dohodli na jejím podání ve vhodnějších politických podmínkách. Vyvracel, že by vojenské policii potvrdil jí uváděné místo vjezdu do újezdu.
4. Následoval výslech svědka Ing. V. K., který se účastnil jednání o rozšíření přístupného prostoru vojenského újezdu Březina („svědek K.“). Se žalobcem se setkal při těchto jednáních dne 1. 9. 2016. Žalobce si opakovaně stěžoval a svědek K. slíbil nápravu. Projednával se žalobcem i režimová opatření. Žádné trvale zpřístupněné plochy nevznikly. S režimovými opatřeními žalobce seznámil. V odpovědích na jeho stížnosti se přesně uváděly normy a zákony. Žalobce je nejpoučenějším občanem ČR ve věci režimu vstupu na území újezdu. Pohyb po území vojenského újezdu Březina vždy podléhal časovému omezení od pátku do neděle.
5. Poté vypovídal svědek J. F., tehdejší starosta obce Studnice u Vyškova („svědek F.“). Na místě tvrzeného přestupku nebyl. Účastnil se ovšem jednání se žalobcem, kterému se nelíbilo, že po změně zákona není žádný prostor k pohybu osob. Se svědkem K. mu vysvětlili své stanovisko. Jeli i do lesa, kde mu ukázali označené hranice dočasně zpřístupněné plochy. Svědek F. si to nepamatoval přesně, ale uvedl, že svědek K. zmiňoval režim vstupu o pátcích a víkendech. Myslí, že to bylo od 15:00 v pátek do neděle, ale přesně to nevěděl. Na ústním jednání 27. 11. 2019 vypovídala také Ing. A. J., která se také účastnila jednání se žalobcem v roli nezainteresované přísedící. Potvrdila, že během jednání se žalobcem se řešila otázka vstupu do újezdu. Žalobce osočoval armádu. Z doslechu jí bylo jasné, že měl v minulosti povolení ke vstupu, takže asi o nějakém režimu věděl, protože se při udělování vstupu osoba vždy poučuje.
6. Ústní jednání pokračovalo 16. 12. 2019 v nepřítomnosti omluveného žalobce. Vypovídal Ing. J. V., který v době přestupku působil jako vedoucí dotčené lesní správy Rychtářov

(„svědek V.“). Vypověděl, že žalobce a jeho manželku viděl při nepovolené činnosti. Zavolal proto vojenskou policii, aby věc prošetřila. Nezkoumal, zda měli povolení ke vstupu. K souvisejícímu přestupku proto neměl, co by dodal. Dalším svědkem byl J. D., který v dané době působil u Vojenských lesů a statků, divize Plumlov („svědek D.“). Právě on nachytl žalobce a jeho manželku při sběru dřeva. Zavolal proto svědka V., který zavolal vojenskou policii. Svědek V. se zeptal žalobce a jeho manželky, zda mají povolení ke vstupu a zadávací list k samovýrobě dřeva. Žalobce odpověděl, že je nemá. Svědek V. vojenskou policii informoval o značení hranic újezdu. K přestupku nepovoleného vstupu neměl, co dodat.

7. Poté znovu vypovídal i svědek K. Minule nebyl připraven na některé otázky přesně odpovídat. Podíval se proto do osobního plánu s poznámkami, aby si některé věci oživil. Uvedl, že po jednání dne 1. 9. 2016 se zvětšil přístupný prostor nařízením újezdního úřadu č. 10/2016 ze dne 23. 9. 2016 („nařízení č. 10/2016“). Znovu se zvětšil v 1. polovině roku 2017. Žalobce dostával poučení jako nikdo jiný. Při vstupu na území újezdu musel jednoznačně vědět, že porušuje zákon. Svědek K. pak předal újezdnímu úřadu dvě písemnosti od Velení Armády ČR zaslané žalobci („sdělení velení armády“). Jedno z nich ze dne 18. 2. 2018 zmiňuje, že po jednání starostů okolních obcí vojenského újezdu Březina, hejtmanů a ministra obrany dne 9. 3. 2017, kterého se žalobce účastnil, se zpřístupnily okrajové části újezdu v pátek od 15:00-22:00 a od 6:00 do 22:00 v sobotu, neděli a státem uznaný svátek. To vše stvrzuje i příloha zápisu z tohoto březnového jednání v roce 2017, která je součástí správního spisu. Danou úpravu pak provedlo nařízení újezdního úřadu č. 7/2017 ze dne 19. 7. 2017 („nařízení č. 7/2017“). Újezdní úřad ho vyvěsil na své úřední desce a na svých webových stránkách.
8. Jako poslední vypovíдали vojenská policistka P. S. („svědkyně S.“) a její kolega M. V. („svědek V.“). Svědkyně S. vypověděla, že se žalobce s manželkou neprokázali povolením ke vstupu do újezdu. Vojenští policisté je seznámili s tím, že jsou vidět koleje, tedy místo vjezdu do újezdu a žalobce toto místo potvrdil. Dané místo vjezdu dokumentují fotografie ve spise. Žalobce a jeho manželka podepsali oznámení o přestupku a byli si podle svědkyně S. jisti, že porušili zákaz vstupu. Vojenští policisté s nimi vedli rozhovor a ptali se jich, zda si uvědomují, že jsou ve vojenském újezdu. Řekli, že ano. Nato je vojenští policisté vyzvali k předložení povolení, které nepředložili. I podle svědka V. se žalobce a jeho manželka neprokázali platným povolením ke vstupu. Řekli, že si myslí, že na daném místě povolení nepotřebují a mohou tam vstoupit bez něj. Žalobce s manželkou potvrdili místo, kudy se na místo kontroly dostali, a které zobrazuje fotodokumentace.
9. Újezdní úřad následně provedl k důkazu sdělení velení armády a informace zjištěné na základě žádosti žalobce při ústním jednání dne 27. 11. 2019. Dále přečetl k důkazu listinu s informacemi od svého přednosty, které si předtím vyžádal. Přednosta odkazoval na nařízení újezdního úřadu ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1/2016 („nařízení č. 1/2016“), které připojil spolu se všemi dalšími vydanými nařízeními, která jsou tak součástí spisu. Podle čl. 8 odst. 4 nařízení č. 1/2016 se přístup do dočasně zpřístupněných částí vojenského újezdu bez povolení omezuje na *pátek od 15:00 do 22:00 a v sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek od 6:00 do 22:00*. Nařízení č. 7/2017 pak vymezovalo tehdejší dočasně zpřístupněné plochy a režim povoleného vstupu s účinností od 1. 8. 2017. Časové omezení se shodovalo s omezením v nařízení č. 1/2016 a navazovalo na stejná omezení plynoucí

ze všech nařízení, která újezdni úřad v mezičase vydal. Podle přednosty se nařízení újezdního úřadu vždy zveřejňovala na úřední desce a na elektronické úřední desce. Vjezd vozidel podléhal úplnému zákazu. V jinou dobu se dalo do újezdu vstoupit nebo vjet jen s platným povolením. Po obvodu celé hranice újezdu byly v místech možného vstupu a vjezdu informační tabule.

10. Újezdni úřad rozhodnutím ze dne 20. 2. 2020, č. j. MO 61044/2020-1493, sp. zn. SpMO 35879/2017-1493, znovu shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 64 odst. 1 písm. c) zákona o zajišťování obrany („rozhodnutí újezdního úřadu“). Podle újezdního úřadu se ho dopustil tím, že dne 16. 8. 2017 v 18:40 na území vojenského újezdu Březina v lokalitě lesnického oddělení 119, část Kouty-Kluč úmyslně porušil zákaz vstupu do objektu důležitého pro obranu státu. Uložil mu za to pokutu ve výši 2.000 Kč (z možných 100.000 Kč). Přihlédl k osobě žalobce a skutečnosti, že se tohoto protiprávního jednání dopustil poprvé. Pokuta ve stanovené výši podle újezdního úřadu určitě splní svůj výchovný účel.
11. Újezdni úřad skutkově vyšel z toho, že žalobce byl osobou poučenou o pravidlech vstupu do vojenského újezdu. O tuto otázku se aktivně zajímal. Se stavem vstupu se seznámil již na jednání, které sám svolal, v září 2016. Některá omezení na daných místech musela existovat již v době tohoto jednání. Újezdni úřad se k otázce povědomí žalobce o příslušných omezeních opíral o výpovědi svědků F. a K. Doplněvalo je i vyjádření přednosty újezdního úřadu, ze kterého plyne, že časové omezení vstupu do újezdu tehdy stanovovalo nařízení č. 7/2017. Újezdni úřad stanovil režimová a bezpečnostní opatření v souladu se zákonem a řádně je zveřejnil. Hranice újezdu přitom vymezovaly hraniční tabule. Ze svědectví vojenských policistů pak plynulo, že žalobce a jeho manželka potvrdili místo vstupu (vjezdu) na území újezdu, které dokládá i fotodokumentace. Z ní plyne, že označení hranice v terénu bylo, žalobce a jeho manželka ho měli a museli ho vidět.
12. Žalobce se proti rozhodnutí újezdního úřadu odvolal. Napadal zejména výpověď svědka K. Žalovaný nicméně rozhodnutím ze dne 28. 4. 2020, č. j. MO 120643/2020-1122 („rozhodnutí žalovaného“) odvolání žalobce zamítl a potvrdil rozhodnutí újezdního úřadu. Úmyslné porušení zákazu vstupu do vojenského újezdu a jeho prokázání považoval za zcela zřejmé. Žalobce při své obhajobě uváděl účelové a zavádějící informace. Ignoroval právní předpisy o postavení vojenských újezdů a stanovená opatření. Újezdni úřad napravit vady vytýkané rozsudkem krajského soudu.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

13. Žalobce tvrdí, že armáda od 1. 1. 2016 totálně uzavírá lesy vojenského újezdu Březina. Po několika měsících uvolnila nepatrné prostory, kde bylo možné vstoupit bez jakéhokoliv omezení. Po petiční akci, kterou žalobce zorganizoval, armáda uvolnila mnohonásobně větší území. Z toho důvodu se stal úhlavním nepřitelem vedení újezdu, které mu slibovalo odvetu. Dne 16. 8. 2017 jej s manželkou svědci V. a D. přistihli při legálním sběru klestí (§ 19 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon); „lesní zákon“). Byli na volně přístupném území. Žalobce s manželkou čelili kvůli křivému svědectví uvedených dvou mužů trestnímu stíhání pro krádež. Trestní soud však toto stíhání zastavil pro nízkou hodnotu klestí. Krajský úřad zastavil i navazující přestupkové řízení.

14. Újezdni úřad vedl ústní jednání tendenčně. Návodné otázky měly předem danou odpověď. Svědci si téměř nic nepamatovali. Svědek K. žalobce pasoval do role člověka, který ví vše. Na jedné straně říká, že uvolněné prostory byly malé, aby vzápětí tvrdil, že žádné nebyly. Ústního jednání dne 16. 12. 2019 se žalobce nezúčastnil, protože křivá svědectví svědků V. a D. považoval za nemorální. Příslušníci vojenské policie o podmínkách vstupu nevěděli zhora nic. Újezdni úřad shledal vinu žalobce na základě předem upravených svědectví zástupců vojenských lesů, vojenské policie, vojenského újezdu a žalovaného.
15. Žalobci nemohly správní orgány prokázat úmyslný přestupek, protože se nestal. Od 23. 9. 2016 do 20. 3. 2017 se čtyřikrát změnilo nařízení újezdního úřadu. Čtyřikrát se změnila informační cedule. I současný stav podmínek vstupu je nesrozumitelný. Jak plyne ze zvukového záznamu z 27. 11. 2019, nerozumí mu ani úřednice újezdního úřadu paní Š. Podle žalobce došlo ke zneužití pravomoci úřední osoby. S manželkou jako první dostali pokutu za daný přestupek, ačkoliv vstoupili do volně přístupného území. Jsou také první a jediní, kdo nedostal povolení ke vstupu za účelem samovýroby dřeva, přestože žalobce měl všechny doklady.
16. Žalobce shrnuje, že do okrajového území vojenského újezdu Březina mohl v den přestupku volně vstoupit. O úmyslném přestupku nemůže být řeč. Astronomickou pokutu dostal za svou opovážlivost zorganizovat petiční akci proti zákazu vstupu do lesů vojenského újezdu. Do dnešního dne jsou podmínky vstupu do vojenského újezdu absolutně nejasné. Ani vedení újezdu je nedokáže vysvětlit. Žalobce navrhl, aby soud předvolal paní Š.
17. Žalovaný ve vyjádření vysvětluje, že již nařízením ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1/2016 („nařízení č. 1/2016“) časově omezil přístup do dočasně zpřístupněných ploch – v pátek od 15:00 do 22:00 a v sobotu, neděli a státem uznané svátky od 6:00 do 22:00. Žalobce se zúčastnil jednání o zvětšování dočasně zpřístupněných ploch. Věděl tedy o podrobnostech jejich vymezení. Vojenská policie ho *kontrolovala ve středu 16. 8. 2017 na místě dočasně zpřístupněných ploch*. Nacházel se tam *v době, kterou nařízení č. 7/2017 nevymezovalo jako povolenou dobu vstupu*. Změn v režimových a bezpečnostních nařízeních bylo od 1. 1. 2016 do 31. 7. 2017 celkem šest. Časové omezení však zůstalo vždy stejné.

IV. Jednání před krajským soudem

18. Dne 20. 10. 2021 proběhlo u krajského soudu jednání. Krajský soud zrekapituloval podstatný obsah spisu. Žalobce následně popisoval skutkové dění týkající se vyjednávání o rozšiřování přístupných částí vojenského újezdu a důvody, pro které o něj veřejnost usilovala. Vojenský újezd jim v minulosti nabízel jedinou možnost, jak trávit volný čas. Žalobce pak komentoval jím vnímané vady rozhodnutí újezdního úřadu. Rozebíral, proč není území vojenského újezdu dobře značené a omezení vstupu nejsou dostatečně jasná. Dodával, že pokutu za daný přestupek dostal jen on a jeho manželka, nikdo jiný. Stejně tak pouze on nedostal povolení ke vstupu. Žalovaný pouze odkázal na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě.
19. Žalobce navrhoval, aby krajský soud jako svědkyni vyslechl úřednici újezdního úřadu, která o věci rozhodovala a vedla ústní jednání. Chtěl ji konfrontovat a prokázat, že sama neznala režimová a bezpečnostní opatření. Krajský soud ovšem tomuto důkaznímu návrhu nevyhověl. Výslech úřední osoby by byl nadbytečný s ohledem na obsah spisu, který poskytoval dostatečný základ k otázce platných omezení vstupu v místech, kde měl

žalobce spáchat přestupek. Není navíc zvykem, aby soud ve správním soudnictví vyslýchal ke skutku úřední osoby, které o něm rozhodovaly v přestupkovém řízení. Jejich výpověď logicky nemůže mít potenciál objasnit skutková zjištění, o něž v řízení o přestupku jde.

20. Krajský soud ovšem provedl k důkazu několik fotografií, na kterých je vidět značení ve vojenském újezdu. Žalobce jimi chtěl dokázat jeho rozporuplnost. V neposlední řadě krajský soud k důkazu provedl mapový podklad, který žalobce obdržel po výše zmíněném jednání ze dne 9. 3. 2017. Vymezuje jednotlivé oblasti vojenského újezdu a naznačuje, v jakých obdobích mají probíhat jednotlivé fáze nového značení. Poslední čtvrtá fáze, která se měla dotýkat právě okrajových částí vojenského újezdu Březina, na této mapě chybí a nedoprovází ji žádný časový údaj. Z toho žalobce dovozoval, že nemohl vědět o omezeních, která platila v místech, kde měl spáchat přestupek. V neposlední řadě krajský soud provedl k důkazu písemnost týkající se nevydání povolení ke vstupu žalobci. Další důkazní návrhy již žalobce nevznášel. Po ukončení dokazování, závěrečných návrzích a krátkém přerušení krajský soud vyhlásil tento rozsudek.

V. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud úvodem musí vyjasnit, že předmětem této věci bylo *jen a pouze to, zda žalobce 16. 8. 2017 spáchal přestupek, který mu správní orgány kladly za vinu*. Bylo již mimo předmět řízení, jakou podobu má značení hranic vojenského újezdu v jiných jeho místech, zda na těchto jiných místech je rozporuplné, jaké jiné žalobcem vnímané nepravosti mu měl žalovaný či újezdní úřad způsobit (např. nevydání povolení ke vstupu), či zda byl za stejný přestupek potrestán i někdo jiný apod. Žalobce v žalobě i při jednání svou argumentací většinou mířil mimo opravdu velmi úzký předmět věci. A pojímal tuto věc spíše jako „občanskou obžalobu“ vznesenou proti žalovanému a újezdnímu úřadu za to, jak od roku 2016 postupují při vymezování přístupných území vojenského újezdu.
22. Krajský soud lidsky žalobci rozumí, že lesy vojenského újezdu mohou obyvatelům okolních obcí často nabízet jedinou příležitost, jak příjemně trávit volný čas. A že proto brali úkorně, pokud jim tuto možnost vyžití žalovaný a újezdní úřad vzali. O to vše v této věci nicméně nešlo. Žalobce svou žalobu pojímal příliš široce a spatřoval souvislost s předmětem tohoto řízení v oblastech, kde právní souvislosti již chyběly. Možná proto vnímal vznik své přestupkové odpovědnosti za nespravedlivý. Krajský soud ovšem opravdu mohl posuzovat jen to, *zda žalobce naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 64 odst. 1 písm. c) zákona o zajišťování obrany*. A zda tedy dne 16. 8. 2017 večer vstoupil do míst vojenského újezdu Březina, do kterých v danou dobu vstoupit nemohl. Nic více.
23. Žaloba *není důvodná*.
24. Námitky žalobce jsou převážně skutkového charakteru. Krajský soud připomíná, že při zjišťování skutkového stavu v řízení o přestupku správní orgán obecně musí postupovat tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Musí jej zjistit v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád; „správní řád“). Povinnost zjišťovat skutkový stav ohledně skutečností odpovídajících skutkové podstatě přestupku tak leží vždy na správním orgánu. Pokud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že se deliktního jednání obviněný z přestupku nedopustil, nelze jej za přestupek postihnout (*in dubio pro reo*). Obviněnému stačí k tomu, aby jej správní orgán nemohl za přestupek postihnout, rozumná pochybnost

o otázce, zda se předmětného jednání dopustil (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, bod 18; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, bod 15).

25. Co se týče důkazních možností za účelem splnění povinnosti zjistit v potřebném rozsahu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, upravují je § 51-56 správního řádu. V tomto konkrétním případě se újezdni úřad opíral hlavně o listiny, fotodokumentaci a svědecké výpovědi. Důkazy přitom nelze hodnotit izolovaně. Teprve zhodnocením všech důkazů společně lze dospět k závěru o skutkových okolnostech případu. V celku správní orgán důkazy hodnotí, až provede všechny, jež považuje za dostačující ke zjištění relevantních skutečností. Podle § 50 odst. 4 správního řádu pak správní orgán hodnotí důkazy zásadně podle volné úvahy. Přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti správní orgán určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda je lze v dané situaci použít. Důkazy se hodnotí jak jednotlivě, tak v souhrnu.
26. Podle krajského soudu již újezdni úřad po rozsudku krajského soudu zjistil skutkový stav spolehlivě. Zejména (1) fotodokumentace, (2) obsah listin provedených při ústním jednání a (3) svědecké výpovědi při ústních jednáních u újezdního úřadu - včetně tvrzení samotného žalobce - již bezpečně postačují k učinění závěru, že *žalobce skutečně dne 16. 8. 2017 večer neoprávněně vstoupil na území vojenského újezdu Březina*.
27. Žalobce v průběhu řízení i v samotné žalobě sám uznává, že se pohyboval v okrajovém území vojenského újezdu Březina (v jeho tzv. dočasně zpřístupněných plochách). *Věděl tedy, že je na území vojenského újezdu*. To lze dovozovat i z jeho prokázané účasti na vyjednávání o rozsahu dočasně zpřístupněných ploch. Nepochybně měl povědomí o tom, kde přesně vojenský újezd u obce Studnice začíná a kde končí. Jen se podle své obhajoby domníval, že oblast vojenského újezdu, ve které s manželkou sbíral klestí, byla v dané době volně přístupnou. *A v tom nemá pravdu*. Což dalo vzniknout jeho přestupkové odpovědnosti.
28. Krajský soud nejprve upozorňuje, že § 37 zákona o zajišťování obrany obecně zakazuje vstup na území újezdu bez povolení. Ustanovení § 33 odst. 1 písm. d) a e) zákona o zajišťování obrany pak dávají újezdnímu úřadu pravomoc povolit vstup na území újezdu a stanovit režimová a bezpečnostní opatření na území újezdu. A nařízení č. 7/2017 stanovilo režimová a bezpečnostní opatření, která byla v účinnosti právě dne 16. 8. 2017. Podle čl. 3 nařízení č. 7/2017 je vstup na území újezdu bez povolení zakázán. V čl. 8 odst. 2 písm. a) až k) nařízení vymezuje jednotlivě dočasně zpřístupněné plochy vojenského újezdu Březina. Ustanovení čl. 8 odst. 2 písm. c) obsahuje i oblast, o kterou jde v tomto případě, označenou jako „Studnická“. V čl. 9 odst. 8 pak nařízení č. 7/2017 výslovně stanovilo, že *do všech dočasně zpřístupněných ploch vymezených v čl. 8 odst. 2 písm. a) až k) je vstup osob či vjezd cyklistů povolen pouze v pátek od 15:00 do 22:00 a v sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek od 6:00 do 22:00*.
29. To vše vyvrací argumentaci žalobce vznesenou při jednání, který tvrdil, že o tomto časovém režimu nevěděl. Mapový podklad provedený k důkazu při jednání v tomto směru neobstojí, protože právní vývoj obsahu jednotlivých nařízení újezdního úřadu

nezpochybnitelně ukazuje, jaká pravidla v daných místech v daný čas platila. Nařízení č. 7/2017 újezdni úřad stejně jako všechna svá nařízení vydaná po 1. 1. 2016 vždy zveřejňoval na úřední desce a elektronické úřední desce. Žalobce, který se o otázku omezení přístup do vojenského újezdu tolik zajímal, tedy měl příležitost se i s tímto omezením seznámit.

30. Žalobce se na dočasně zpřístupněné ploše nacházel mimo povolenou dobu – ve *středu* 16. 8. 2017 v 18:40 večer. Sám to nepopírá. Stvrzuje to i jím podepsané oznámení o přestupku a výpovědi svědků V., D., S. a V. Není tu proto pochyb, že naplnil tzv. objektivní stránku přestupku. Svým jednáním totiž ohrozil zájem na bezpečnosti osob i ochrany objektu důležitého pro obranu státu (§ 29 odst. 1 zákona o zajišťování obrany). Mezi porušením tohoto zájmu a jednáním žalobce je příčinná souvislost. Je však třeba posoudit, zda se žalobce dopustil tohoto jednání úmyslně a zda naplnil znak zavinění (tzv. subjektivní stránku přestupku).
31. Podle § 15 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“) platí, že přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel (a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem (přímý úmysl), nebo (b) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn (nepřímý úmysl).
32. Z obsahu spisu je třeba odkázat zejména na výpovědi vojenských policistů. Svědkyně S. uvedla, že jí žalobce výslovně potvrdil místo, kudy do vojenského újezdu s manželkou vjeli. Tomu odpovídá fotodokumentace ve spise. Podle svědkyně S. se vojenská policie žalobce ptala, zda ví, že jsou ve vojenském újezdu, na což žalobce s manželkou odpověděli, že ano. Podle svědkyně S. si byli jistí, že porušili zákaz vstupu. To dokresluje výpověď svědka V., kterému žalobce s manželkou řekli, že si mysleli, že na daném místě nepotřebují povolení. Stvrdili mu také, kudy se na dané místo kontroly dostali. Vojenská policie ho znázornila na fotografiích, na které jsou viditelné i informační tabule „VOJENSKÝ ÚJEZD – VSTUP BEZ POVOLENÍ ZAKÁZÁN“.
33. Žalobce vstoupil do dočasně zpřístupněné plochy vojenského újezdu Březina v době platnosti a účinnosti nařízení č. 7/2017, které újezdni úřad vydal téměř o měsíc dříve před jejich vstupem. Účinnosti nabylo více než dva týdny předtím. Žalobce přitom je osobou, která se o hranice vojenského újezdu Březina a přístupu do něj eminentně zajímá. Jak plyne z výpovědí svědků K., F. i svědkyně J., účastnil se jednání na toto téma včetně jednání s vysokými představiteli žalovaného a armády. A byť je možné, že značení hranice vojenského újezdu může být na jiných místech nejednoznačné, *v této věci hraje roli jen to, zda žalobce věděl, že vstupuje na území vojenského újezdu Březina, a chtěl do něj vstoupit s vědomím, že tak činí neoprávněně.* Z fotodokumentace, výše zmíněných výpovědí vojenských policistů i vlastních slov žalobce v celém řízení lze bezpečně dovodit, že *žalobce chtěl do vojenského újezdu Březina vstoupit s vědomím neoprávněnosti svého jednání.*
34. Svědek K. totiž vypověděl, že se žalobcem v roce 2016 projednával režimová opatření vstupu osob na území újezdu, se kterými žalobce seznámil. Žalobce dostával informace a poučení v reakci na jeho stížnosti. Svědek K. výslovně upřesnil, že po vyhlášení dočasně zpřístupněných ploch pohyb po vojenském újezdu *vždy podléhal omezení od pátku do neděle.* Zmínku tohoto časového režimu (upřesněnou o třetí hodinu odpolední v pátky) během jednání se žalobcem stvrdil i svědek F. Podle argumentu žalovaného, který žalobce

nevyvrátil, a který plyne z textů nařízení obsažených ve spise, dané časové omezení platilo již podle nařízení č. 1/2016 účinného od 14. 6. 2016. Všechna pozdější nařízení újezdního úřadu včetně nařízení č. 7/2017 na to navázala. Svědek K. pak ve své druhé výpovědi poukázal na jednání starostů okolních obcí vojenského újezdu Březina, hejtmánů a ministra obrany, které se konalo 9. 3. 2017, a kterého se žalobce účastnil, (a jehož obsah a výsledky obsahovalo sdělení velení armády ze dne 18. 2. 2018 i zápis, který je včetně příloh obsahem správního spisu). Po něm újezdní úřad vydal nařízení č. 7/2017 a zachoval časová omezení vstupu do újezdu.

35. Na základě právě uvedeného lze podle krajského soudu bezpečně dovodit, že žalobce – obzvláště pokud se v takové míře o přístup do vojenského újezdu zajímal a měl viditelně přehled o značení i jednotlivých režimech – věděl, že ve středu 16. 8. 2017 vstupuje na dočasně zpřístupněnou plochu vojenského újezdu Březina v době, kdy tam vstupovat nemůže. Použité časové omezení platilo v dočasně zpřístupněných plochách zhruba rok a dva měsíce. Zástupci žalovaného a místní samosprávy s ním tento režim probírali a seznamovali ho s ním. Podle krajského soudu proto žalobce s informacemi, které měl, jednal v přímém úmyslu. A ve smyslu § 15 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, tj. zájem na bezpečnosti osob i ochrany objektu důležitého pro obranu státu. Závěr správních orgánů o úmyslném spáchání přestupku proto již má oporu ve správním spise.
36. Žalobce také v průběhu řízení napadal uloženou pokutu ve výši 2.000 Kč, kterou označoval za astronomickou. Podle krajského soudu ovšem určitě nešlo o pokutu nepřiměřenou či pro žalobce likvidační. Z možné částky 100.000 Kč jde o pokutu opravdu spíše výchovnou, jak její uložení ostatně újezdní úřad odůvodnil. Tím i nepřímo vysvětlil, proč se neuchýlil například k pouhé domluvě.
37. Prakticky jediný právní argument, který pak žalobce vznáší, se týká vztahu § 19 odst. 1 lesního zákona k úpravě v zákoně o zajišťování obrany. Podle uvedeného ustanovení lesního zákona platí: „Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.“
38. Podle krajského soudu jde ovšem o klasický vztah obecné a zvláštní úpravy. Lesní zákon je obecnou úpravou, která platí pro české lesy, pokud jiný zákon, který se týká užšího tématu, nestanoví jinak. A tímto zákonem je právě zákon o zajišťování obrany, který dává újezdním úřadům pravomoc zakázat vstup do vojenského újezdu, kde může být i les (§ 29 odst. 3 zákona o zajišťování obrany). Důvodem tohoto zákazu může být veřejný zájem (viz např. jejich demonstrativní výčet v § 29 odst. 1 zákona o zajišťování obrany) nebo bezpečnost fyzických osob. Je to logické, protože takovýto zákaz může předejít hrozbám pro život a zdraví osob, které by v lese na území vojenského újezdu, kde právě například probíhá vojenský výcvik, sbíraly klestí. Ustanovení § 19 odst. 1 lesního zákona proto žalobci nedávalo právo na území vojenského újezdu vstoupit.
39. Krajský soud shrnuje, že námitky žalobce nejsou důvodné. Obsah spisu již nyní nabízí dostatečné podklady pro závěr, že žalobce spáchal přestupek porušení zákazu nebo omezení vstupu do objektu důležitého pro obranu státu podle § 64 odst. 1 písm. c) zákona o zajišťování

obranu. Dne 16. 8. 2017 v 18:40 se neoprávněně nacházel na území vojenského újezdu Březina. Porušil jasné pravidlo, o kterém dobře věděl. Za což pak nesl předvídatelně stanovenou přestupkovou odpovědnost.

VI. Závěr a náklady řízení

40. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 20. října 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce